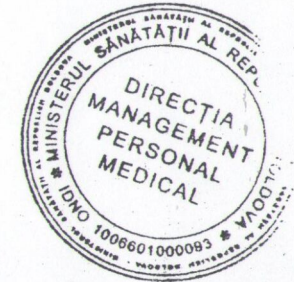

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
 Ministerul Educației al Republicii Moldova
 Cabinetul Instructiv-Metodic Republican al Ministerului Sănătății
 Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”

Plan de învățămînt

Domeniul general
 Domeniul de educație
 Domeniul de formare profesională
 Specialitatea
 Calificarea
 Baza admiterii
 Forma de învățămînt
 Termen de studii
 Număr de credite de studii transferabile alocate

Cod	Denumirea
9	Sănătate și asistența socială
91	Sănătate
913	Îngrijirea bolnavilor și obstetrică
91310	Îngrijirea bolnavilor
	Asistent medical
	Certificat de studii gimnaziale
	Cu frecvență
	5 ani
	180

2018-2019 6, 7, 8, 9, 10
 2019-2020 20, 27, 28, 29
 31, 32, 33
 2019-2020 7, 8, 9, 10
 20, 26, 27, 28, 29
 30, 37, 38, 39
 41, 42, 43

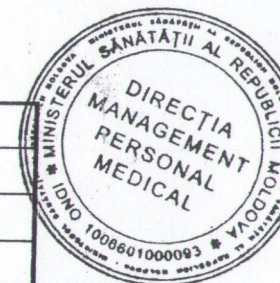

 Aprobat
 Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
 Ministru
 Nr. de înregistrare 78 P & 1
 2016

 Aprobat
 Ministerul Educației al Republicii Moldova
 Ministru
 Nr. de înregistrare SP-PP/16
 2016

 Aprobat
 Centrul de excelență în medicină și farmacie
 „Raisa Pacalo”
 Proces verbal nr. 1 din
 iunie 2016
 Director *A. M...*

Planul de învățământ include

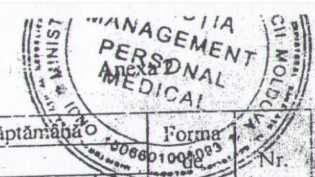
Anexa 1	Calendarul anului de studii
Anexa 2	Planul de formare profesională pe anii de studii
Anexa 3	Componenta liceală a planului de învățământ pe ani de studii
Anexa 4	Planul stagiilor de practică
Anexa 5	Standard de formare profesională inițială

Anexa 1

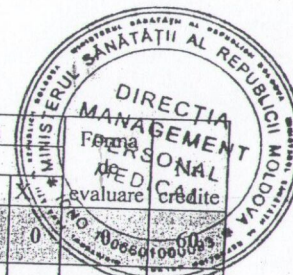
Calendarul anului de studii

Anul de studii	Activități didactice		Sesiuni de examene		Stagii de practică	Vacanțe		
	sem. I	sem. II	sem. I	sem. II		iarnă	primăvară	vară
I	15	20	2	2	0	2	1	10
II	15	15	2	3	3	2	1	11
III	15	15	2	4	2	2	1	11
IV	15	15	2	2	7	2	1	8
V	15	0	2	3	21	2	0	

Planul de formare profesională pe anii de studii

Cod	Denumirea unității de curs	Total ore	Ore de contact direct				Ore de studiu individual	Numărul de ore contact direct pe săptămână										Forma de evaluare	Nr. credite
			Total	T	P	L		pe semestre de studii											
								I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X		
G	Componenta de formare a competențelor profesionale generale	240	120	60	60	0	120	0	0	2	0	2	0	0	2	2	0	examen	8
G.03 O.001	Comunicare și psihologie medicală	60	30	30	0	0	30			2								examen	2
G.05 O.002	✓ Limba străină cu terminologie medicală	60	30	0	30	0	30					2						examen	2
G.08 O.003	✓ Utilizarea calculatorului și tehnologia comunicațiilor în specialitate	60	30	0	30	0	30									2		teză	2
G.09 O.004	Medicina calamităților și protecția civilă	60	30	30	0	0	30									2		teză	2
U	Componenta de orientare socio-umanistică	240	120	120	0	0	120	0	0	4	2	0	0	0	0	2	0	examen	8
U.03 O.005	✓ Filosofia	60	30	30	0	0	30			2								examen	2
U.03 O.006	Sociologie și legislație în sănătate	60	30	30	0	0	30			2								examen	2
U.04 O.007	✓ Limba latină cu terminologie medicală	60	30	30	0	0	30				2							examen	2
U.09 O.008	✓ Bazele antreprenoriatului	60	30	30	0	0	30									2		examen	2
F	Componenta fundamentală	1080	875	495	380	0	205	10	10	9	13	9	5	4	0	0	0	examen	36
F.01 O.009	Anatomia și fiziologia omului I	90	75	45	30	0	15	5										examen	3
F.01 O.010	✓ Igienă generală	90	75	45	30	0	15	5										examen	3
F.02 O.011	Anatomia și fiziologia omului II	150	120	80	40	0	30		6									examen	5
F.02 O.012	Bacteriologie, virusologie și parazitologie medicală	90	80	40	40	0	10		4									examen	3
F.03 O.013	✓ Bazele științei nursing	150	135	75	60	0	15			9								examen	5
F.04 O.014	✓ Farmacologie generală	90	60	60	0	0	30				4							examen	3
F.04 O.015	✓ Tehnici generale de îngrijiri medicale	150	135	45	90	0	15				9							examen	5
F.05 O.016	✓ Îngrijiri medicale individualizate	150	135	45	90	0	15					9						examen	5
F.07 O.017	Genetica medicală	60	30	30	0	0	30								2			teză	2
F.07 O.018	Medicina socială și management	60	30	30	0	0	30								2			teză	2

Cod	Denumirea unității de curs	Total ore	Ore de contact direct				Ore de studiu individual	Numărul de ore contact direct pe săptămână										Forma de evaluare	Credite		
			Total	T	P	L		pe semestre de studii													
								I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X				
S	Componenta de specialitate	1800	1215	525	690	0	585	0	0	0	0	5	16	22	22	16	0				
S.05 O.019	Semiologia bolilor interne și pneumologie cu nursing specific	90	75	45	30	0	15					5							examen	3	
S.06 O.020	Cardiologie și reumatologie cu nursing specific	120	90	30	60	0	30						6						teză	4	
S.06 O.021	Chirurgia generală cu nursing specific	90	75	45	30	0	15						5						examen	3	
S.06 O.022	Puericultura și neonatologia cu nursing specific	90	75	45	30	0	15						5						examen	3	
S.07 O.023	Gastroenterologie și hepatologie cu nursing specific	120	90	30	60	0	30							6					examen	4	
S.07 O.024	Semiologia chirurgicală cu nursing specific	150	90	30	60	0	60							6					examen	5	
S.07 O.025	Pediatria generală cu nursing specific I	120	60	30	30	0	60							4					examen	4	
S.07 O.026	Asistența perinatală cu nursing specific	150	90	30	60	0	60							6					examen	5	
S.08 O.027	Nefrologie și hematologie cu nursing specific	90	60	30	30	0	30								4				examen	3	
S.08 O.028	Patologia chirurgicală vasculară, cranio-facială și toracică cu nursing specific	90	60	30	30	0	30								4				examen	3	
S.08 O.029	Pediatria generală cu nursing specific II	90	60	30	30	0	30								4				examen	3	
S.08 O.030	Sarcina patologică și urgențe obstetrico-genicologice cu nursing specific	120	90	30	60	0	30								4				teză	3	
S.08 O.031	Asistența medicală primară cu nursing comunitar și îngrijiri la domiciliu	90	60	30	30	0	30							6					examen	4	
S.09 O.032	Endocrinologie și alergologie cu nursing specific	90	60	30	30	0	30							4					examen	3	
S.09 O.033	Patologia chirurgicală abdominală și a aparatului locomotor cu nursing specific	150	90	30	60	0	60									4			examen	3	
S.09 O.034	Maladii infecțioase la copii cu nursing specific	150	90	30	60	0	60									6			examen	5	
P	Stagii de practică - Anexa 4	1188	1188				0													examen	5
G+U+F+S+P	Total ore pentru unități de curs obligatorii	4548	3518	1200	1130	0	1030	0	0	0	0	5	16	22	22	16	0				37
A	Componenta opțională de specialitate	780	480	210	270	0	300														
S.07 A.035	Neurologie, sănătate mintală și narcologie cu nursing specific	90	60	30	30	0	30							4					examen	3	
S.07 A.036	Boli infecțioase cu nursing specific I	90	60	30	30	0	30							4					teză	3	
S.08 A.037	Oftalmologie cu nursing specific	60	45	15	30	0	15										3		teză	2	

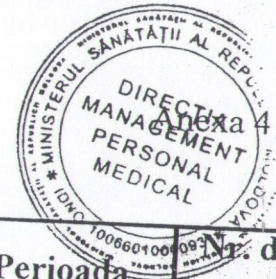

Componenta liceală a planului de învățământ pe ani de studii / profil real

l/o	Discipline de cultură generală	Total ore	Numărul de ore pe săptămână pe semestre de studii					
			I	II	III	IV	V	VI
		2160	26	26	21	21	20	20
	Limba și literatura română	350	4	4	4	4	3	3
	Limba străină	225	3	3	2	2	2	2
	Matematică	475	5	5	5	5	5	5
	Fizică/Astronomie	160	2	2	1	1	2	2
	Chimie	130	2	2	1	1	1	1
	Biologie	130	2	2	1	1	1	1
	Istoria românilor și universală	160	2	2	2	2	1	1
	Geografie	130	2	2	1	1	1	1
	Educația civică	95	1	1	1	1	1	1
	Informatică	95	1	1	1	1	1	1
	Educație fizică	190	2	2	2	2	2	2

Notă.

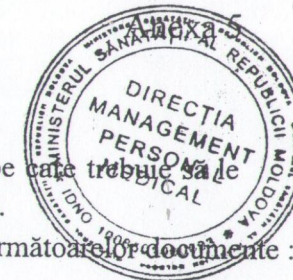
grupele cu predare în limba rusă, numărul de ore prevăzut în plan la disciplina limba și literatura română se va aloca disciplinelor limba și literatura rusă. disciplina limba și literatura română (alolingvi) se vor include câte 3 ore săptămânal pe parcursul semestrelor 1-6.

Planul stagiilor de practică

Nr.d/o	Stagii de practică	Semestrul	Nr. de săptămâni	Nr. de ore	Perioada	Nr. de credite
	Total		33	1188		37
1	Practica de inițiere în nursing	IV	3	108	25.05 - 14.06	3
2	Stagiul practic de specialitate nr. I	VI	2	72	11.05 - 24.05	2
3	Stagiul practic de specialitate nr. II	VII	2	72	15.12 - 28.12	2
4	Stagiul practic de specialitate nr. III	VIII	5	180	01.06 - 05.07	5
5	Practica care precede probele de absolvire	X	21	756	12.01 - 07.06	25

STANDARD DE FORMARE PROFESIONALĂ ÎNȚIALĂ

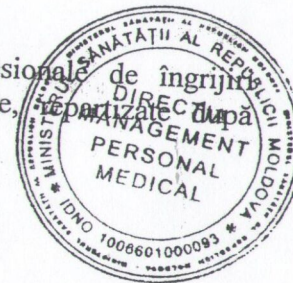

Planul de învățământ este elaborat în corespundere cu finalitățile de studiu exprimate în competențe profesionale pe care trebuie să le dețină absolventul programului de formare inițială la calificarea asistent medical, conform Cadrului Național al Calificărilor.

Planul de învățământ pentru Specialitatea 91310 **Îngrijirea bolnavilor**, calificarea **Asistent medical** este elaborat în baza următoarelor documente :

- Codul Educației al Republicii Moldova, Cod nr.152 din 17.07.2014;
- Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 853 din 14.12.2015;
- Strategia de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pentru anii 2013-2020 aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.97 din 01.02.2013;
- Planul- cadru pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, în baza Sistemului de Credite de Studii Transferabile, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației al Republicii Moldova nr.1205 din 16.12.2015;
- Ghidul de implementare a Sistemului de Credite de Studiu în învățământul mediu de specialitate din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Colegiului Ministerului Educației al Republicii Moldova nr. 3/3 din 08.07.2014 și pus în aplicare prin ordinul Ministerului Educației al Republicii Moldova nr. 811 din 14.07.2014;
- Cadrul de referință al curriculum-ului pentru învățământul profesional tehnic, aprobat prin ordinul Ministerului Educației al Republicii Moldova nr.1128 din 26.11.2015;
- Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza Sistemului de Credite de Studii Transferabile, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației al Republicii Moldova nr. 234 din 25.03.2016;
- Prevederile Declarației de la Copenhaga, aprobată la 29-30 noiembrie 2002 și a Comunicatului de la Bruges (2010) privind intensificarea cooperării europene în domeniul educației și formării profesionale pe perioada 2011 – 2020;
- Directivele UE de recunoaștere a calificării profesionale (2013/55/ EG în normativele europene L255/22 din 20.11.2013);
- Health 2020 policy framework and strategy, EUR/RC62/8 Copenhagen, WHO Regional Office for Europe. Regional Committee for Europe. 10-13 september, 2012.

Asistentul medical este specialistul cu studii medicale postsecundare, care manifestă competențe profesionale de îngrijire individualizate, orientate spre persoană în plan preventiv, reabilitativ, curativ, paliativ în staționar și comunitate, responsabilitate autonomă, delegată, interdependentă și interdisciplinară.

A. COMPETENȚE PROFESIONALE GENERALE

1. **Aplicarea principiilor de îngrijire în baza criteriilor ce țin de cadrul juridic, economic și ecologic.**
 - 1.1 Aplicarea conceptelor de calitate în domeniul profesional.
 - 1.2 Aplicarea cadrului legal și normativ în activitatea asistentului medical, în instituțiile medicale din domeniul ocrotirii sănătății.
 - 1.3 Asumarea responsabilității pentru dezvoltarea eficientă și efectivă a sistemului de promovare a sănătății.
 - 1.4 Crearea condițiilor de muncă și asigurarea regimului igienic, antiepidemic și de securitate a muncii.
2. **Autoinstruirea și educația profesională continuă, promovarea imaginii pozitive și a dezvoltării profesiei de asistent medical în contextul social.**
 - 2.1 Poziționarea asistentului medical în contextul profesiilor din domeniul sănătății.
 - 2.2 Respectarea principiilor de bază ale eticii și deontologiei medicale în cadrul activității profesionale a asistentului medical.
 - 2.3 Identificarea problemelor de sănătate și promovarea autonomiei în îngrijirile medicale.
 - 2.4 Gestionarea corectă și în termeni stabiliți a documentelor medicale cu utilizarea TIC, cu referire la activitatea asistentului medical.
 - 2.5 Promovarea autoinstruirii și educației profesionale continue, cu aplicarea elementelor de cercetare în nursing.
3. **Colaborarea în mod eficient și comunicarea profesională cu reprezentanții altor profesii din domeniul sănătății**
 - 3.1 Stabilirea și realizarea necesităților de îngrijire în echipa intra/extradisciplinară cu elaborarea conceptului de tratament și îngrijire.
 - 3.2 Delimitarea responsabilităților individuale cu implicarea altor experți în scopul realizării eficiente a procesului de îngrijire.
 - 3.3 Comunicarea eficientă în limba oficială a statului în diverse situații socio-profesionale în echipa multidisciplinară.
 - 3.4 Utilizarea unei limbi moderne la nivel de comunicare profesională.
 - 3.5 Promovarea sănătății la nivelul comunității.
 - 3.6 Comunicarea interactivă cu toți actorii de la nivelul comunității în depășirea situațiilor de criză și conflict.

1. Planificarea , organizarea și punerea în aplicare a îngrijirilor orientate spre pacient în baza cunoștințelor și competențelor dobândite cu asigurarea calității îngrijirilor, consilierea și sprijinul pacientului și a membrilor familiei lui

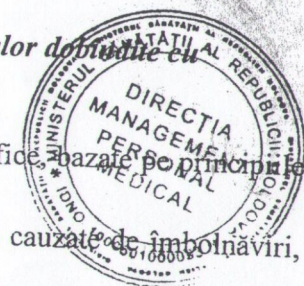
1.1 Aplicarea autonomă a îngrijirilor medicale.

1.2 Aplicarea individualizată a îngrijirilor, indiferent de statutul social, religie, etnie, cultură și alte aspecte specifice, bazate pe principii eticii și deontologiei medicale.

1.3 Asistarea pacienților din diferite grupe de vârstă în cazul complicațiilor vitale sau situațiilor de amenințare cauzate de îmbolnăviri, accidentări, dizabilități.

1.4 Identificarea problemelor și stabilirea măsurilor de intervenție pentru menținerea sănătății, reabilitare și acordarea asistenței medicale necesare.

1.5 Consilierea, susținerea și instruirea membrilor familiei în scopul implicării acestora în acordarea îngrijirilor necesare.

2. Identificarea situațiilor de îngrijire și stabilirea în mod independent a asistenței medicale necesare în baza cunoștințelor teoretice și clinice științific argumentate.

- 2.1 Identificarea situațiilor de îngrijire și a modificărilor acestora, cu recunoașterea și reacționarea adecvată axată pe cunoștințe ce stau la baza formării profesionale.
- 2.2 Stabilirea necesităților de îngrijire, luând în considerare cauzele îmbolnăvirii, accidentării, a dizabilităților, în dependență de perioadele de vârstă și situații concrete.
- 2.3 Motivarea necesității de îngrijire sub aspectul individual, situațional și social.
- 2.4 Organizarea îngrijirilor conform etapelor procesului de Nursing.

3. Participarea în diagnosticarea medicală și tratament

- 3.1 Participarea în procesul de diagnosticare medicală și realizarea măsurilor curative în echipa multidisciplinară.
- 3.2 Pregătirea pacienților pentru examinări instrumentale și de laborator.
- 3.3 Utilizarea metodelor moderne de recoltare, documentare și transportare a produselor biologice și patologice pentru investigațiile de laborator.
- 3.4 Identificarea problemelor de sănătate și stabilirea diagnosticului de îngrijire al bolnavului cu diverse patologii ale sistemelor și organelor.
- 3.5 Aplicarea intervențiilor autonome, delegate și planificate în baza standardelor profesionale cu susținerea psihologică și informarea adecvată a pacienților.

- 4.1 Recunoașterea și aplicarea intervențiilor de îngrijire în diverse stări patologice acute și cronice, complicații posibile, dizabilități și limitări fizice sau psihice temporare.
- 4.2 Planificarea, selectarea și aplicarea măsurilor de îngrijire în condiții de staționar și la nivel de comunitate.
- 4.3 Aplicarea intervențiilor conform obiectivelor stabilite, tipului de intervenție și duratei necesare de îngrijire.
- 4.4 Comunicarea eficientă conform standardelor de calificare, cu susținerea psihologică și informarea adecvată a pacienților în dependența de vîrstă.
- 4.5 Evaluarea rezultatelor îngrijirii și ajustarea continuă la necesitățile pacienților.
- 4.6 Analiza calității asistenței acordate în vederea îmbunătățirii performanțelor profesionale.

5. Inițierea în mod independent a măsurilor imediate pentru menținerea în viață și aplicarea măsurilor în situații de criză sau catastrofă conform Protocoalelor Clinice Naționale.

- 5.1 Realizarea asistenței medicale de urgență adecvate situațiilor medicale.
- 5.2 Aplicarea tehnicilor de evaluare a parametrilor vitali.
- 5.3 Stabilirea intervențiilor și aplicarea tehnicilor medicale în situații de calamități naturale și sociale.

Competențele profesionale se formează pe parcursul a 5 ani de studii, fiind asigurate de un curriculum complex de formare a produsului final.

Planul de învățămînt este parte componentă a curriculumului pentru învățămîntul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar pentru Domeniul de educație – **91 Sănătate**, Domeniul de formare profesională **913 Îngrijirea bolnavilor și obstetrică**, specialitatea **91310 Îngrijirea bolnavilor**, calificarea **Asistent medical** și este obligatoriu pentru toate colegiile de medicină din republică, care pregătesc specialiști în domeniul dat.

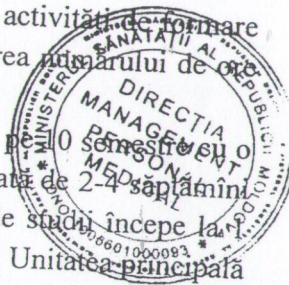
Planul de învățămînt este elaborat în scopul: asigurării calității în învățămîntul medical postsecundar; perfecționării managementului educațional; modernizării învățămîntului medical postsecundar din perspectiva integrării în Aria Europeană Comună a Învățămîntului Vocațional Tehnic; perfecționării, raționalizării și compatibilizării planurilor de învățămînt la nivel național și european; creării condițiilor pentru o mobilitate academică reală și recunoaștere reciprocă a perioadelor și actelor de studii.

În elaborarea Planului de studii s-a ținut cont de următoarele principii:

- Abordarea sistemică a elementelor de conținut, pentru a asigura parcursul formării profesionale conform logicii demersului didactic și logicii programului de formare profesională;
- Asigurarea ponderii contextului de formare a culturii generale și de specialitate, pregătirii teoretice și practice;
- Corelarea unităților de conținut ale Planului cu nivelul de calificare;
- Corespunderea unităților de conținut cu reperele științifice din domeniu, tehnologia proceselor studiate, realitățile socioeconomice și perspectivele de dezvoltare.

... care stabilește un sistem de activități de formare
maxim rezervat instruirii. Structura planului de învățământ include:

- **COMPONENTA TEMPORALĂ** reprezentată de *Calendarul anului de studii (Anexa 1)*, care include repartizarea activităților pe numărul de ore de formare pe săptămână și pe numărul de ore de formare pe săptămână de formare semestrial, stagii de practică, vacanțe (iarnă – 2 săptămâni, primăvară – 1 săptămână și vară – 8 - 11 săptămâni). Anul de studii începe la 1 septembrie și are o durată de 42 săptămâni. Durata săptămânii de studii este de 5 zile cu 36 ore săptămânale de contact direct. Unitatea principală de măsură este creditul de studii.
- **COMPONENTA FORMATIVĂ** (Anexa 2) stabilește distribuția unităților de curs, repartizate pe semestre și ani de studii, care după gradul de obligativitate și posibilitatea de alegere se împart în: *obligatorii (cod O)*, *opționale (cod A)*, *la libera alegere (cod L)*. Disciplinele se grupează în următoarele componente:
 - *Componenta de formare a competențelor profesionale generale (cod G)*, este obligatorie și are ca scop dezvoltarea competențelor care asigură succesul/reușita activității profesionale în toate situațiile de manifestare. Ponderea unităților de curs în formarea abilităților și competențelor generale constituie 8 credite. Pe parcursul anilor de studii I- III, unitățile de curs de cultură generală (Anexa 3) nu sunt codificate și nu se creditează, se prevăd total ore contact direct – 2160.
 - *Componenta de orientare socioumanistică (cod U)*, este obligatorie și are ca scop formarea unui orizont larg de cultură juridică, filozofică, sociologică, antreprenorială care permite viitorului specialist să-și asume responsabilități într-o societate liberă și să se adapteze operativ și eficient la modificările din societate. Ponderea unităților de curs de orientare socioumanistică constituie 8 credite.
 - *Componenta fundamentală (cod F)*, este obligatorie și are ca scop acumularea cunoștințelor și formarea abilităților de bază, integrate în competențe profesionale, care permit abordarea științifico-practică a domeniului dat. Numărul de credite de studii a unităților de curs fundamentale constituie 36 credite. Unitățile de curs din componenta fundamentală (cod F), de formare a competențelor profesionale generale (cod G) și de orientare socioumanistică (cod U) constituie trunchiul programului de formare, care reprezintă structura formativă de bază, obligatorie, în pregătirea viitorului specialist, comună domeniului de formare profesională *Îngrijirea bolnavilor și obstetrică*.
 - *Componenta de specialitate (cod S)* este propusă în regim obligatoriu, de opțiune sau la libera alegere și constituie elementul distinctiv al formării profesionale. Ponderea unităților de curs de specialitate constituie 92 credite, din care unitățile de curs obligatorii constituie 60 credite, unitățile de curs opționale 26 credite, unitățile de curs la libera alegere 6 credite. Formarea competențelor profesionale la asistentul medical se bazează pe aplicarea metodelor educaționale moderne cu utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale, pregătind capacități de îngrijiri individualizate, capabil să se integreze în activitatea profesională.

individual de formare profesională este reflectat în Suplimentul la diplomă, eliberat obligatoriu la finele studiilor în colegiu. Unitățile de curs opționale se studiază începând cu semestrul VII.

Unitățile de curs la libera alegere asigură extinderea cunoștințelor și dezvoltarea unor aptitudini ale elevilor în domeniul de formare profesională ales sau în alte domenii adiacente. Studiul cursului la libera alegere este programat pe tot parcursul formării profesionale, în volum de până la 10% din numărul total de ore și se realizează suplimentar, în afara orarului de bază. Elevul va efectua alegerea din cele puțin două oferte. Unitatea de curs la libera alegere din momentul selectării devine obligatorie. Disciplinele la libera alegere se studiază începând cu semestrul VII. Pentru unitățile de curs la libera alegere se alocă credite supra numărului total prevăzut. Acestea se reflectă în Suplimentul la diplomă, eliberat absolventului. Pentru elevii grupelor alolingve la liberă alegere se propune studiul limbii române cu terminologie medicală ce asigură extinderea competențelor de comunicare socio - profesională și poate fi solicitată în semestrul VII.

Fiecare unitate de curs are un cod de identificare, care definește categoria formativă, perioada desfășurării (semestrul), tipul cursului, numărul de ordine. Un semestru conține de la 13-15 unități de curs în primii trei ani de studii (cu discipline de cultură generală) și 9-10 unități de curs în anii IV- V de studii.

Instruirea practică, fiind o parte componentă obligatorie a programului de formare profesională inițială, include: practica didactică, cinci stagii practice și practica ce precede probele de absolvire.

Practica didactică este organizată în cabinetele și laboratoarele colegiului la disciplinele fundamentale și la bazele practice (instituțiile medico-sanitare publice, centrele medicilor de familie, asociațiile medico-teritoriale) la disciplinele de specialitate. În dependență de unitățile de curs, la lecțiile practice și de laborator grupa academică se divizează în subgrupe cu un număr de 5-15 elevi.

DISTRIBUIREA ORELOR DE INSTRUIRE PRACTICĂ

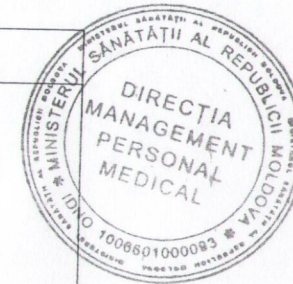
STAGIILE PRACTICE		SEMESTRE	NR. SĂPTĂMÎNI/ ORE	PERIOADA	CREDITE
1.	Practica de inițiere în nursing	IV	3 săptămîni x 36 ore/săptămîna = 108 ore	25.05 - 14.06	3
2.	Stagiul practic de specialitate nr. I	VI	2 săptămîni x 36 ore/ săptămîna = 72 ore	11.05 - 24.05	2
3.	Stagiul practic de specialitate nr. II	VII	2 săptămîni x 36 ore/ săptămîna = 72 ore	15.12 - 28.12	2
4.	Stagiul practic de specialitate nr. III	VIII	5 săptămîni x 36 ore/ săptămîna = 180 ore	01.06 - 05.07	5
5.	Practica ce precede probele de absolvire	X	21 săptămîni x 36 ore/ săptămîna = 756 ore	12.01 - 07.06	25
TOTAL					37

Practica didactică - 1400 ore

Stagiile-practice - 1188 ore

Total ore practice - 2588 ore

Cabinete	Laboratoare
Limbi străine Educație fizică Anatomia și fiziologia omului Informatică Nursing Medicina internă Chirurgie Urgențe medicale Pediatrie Discipline clinice specializate Medicina calamităților și protecția civilă Obstetrică și gynecologie Asistența medicală primară	Investigații microbiologice Investigații igienice

Stagiile de practică sînt parte componentă obligatorie a programului de formare profesională și orientate spre aprofundarea competențelor profesionale în domeniul de formare profesională. *Stagiile de practică* includ: practica de inițiere în nursing, stagii practice de specialitate (nr.I, nr.II, nr.III) și practica ce precede probele de absolvire.

Practica de inițiere în nursing este organizată în semestrul IV, pe parcursul a 3 săptămîni, precede examenele de promovare și se desfășoară în instituțiile medico-sanitare publice de tip staționar.

Stagiile practice de specialitate includ trei tipuri de practică: *îngrijirea bolnavilor în staționar*, *îngrijiri individualizate a bolnavilor în staționar*, *asistența medicală primară cu nursing comunitar*.

Stagiul practic de specialitate nr. I - Îngrijirea bolnavilor în staționar este organizat în semestrul VI, pe parcursul a 2 săptămîni, după susținerea examenelor de promovare și se desfășoară în instituțiile medico-sanitare publice de tip staționar.

Stagiul practic de specialitate nr. II - Îngrijiri individualizate a bolnavilor în staționar este organizat în semestrul VII, pe parcursul a 2 săptămîni, precede examenele de promovare și se desfășoară în instituțiile medico-sanitare publice de tip staționar.

Stagiul practic de specialitate nr. III - Asistența medicală primară cu nursing comunitar este organizat în semestrul VIII, pe parcursul a 5 săptămîni, după susținerea examenelor de promovare și se desfășoară în Centrele medicilor de familie, Oficiile medicilor de familie, Centrele de Sănătate.

... săptămâni și se acreditează cu 25 credite (756
pediatric, obstetrical și ginecologic, Centrele medicilor de familie, are un caracter complex și multidimensional.

Planificarea stagiilor de practică se organizează separat de orele teoretice, cu o durată de 3 săptămâni în semestrul IV, 2 săptămâni în semestrul VI, VII și 5 săptămâni în semestrul VIII, care asigură acumularea a câte 3, 2, 2 și 5 credite respectiv. Durata săptămânii în cadrul stagiilor practice constituie 36 ore, respectiv un credit săptămânal. La practica de inițiere în specialitate, stagiile practice de specialitate și practica ce precede probele de absolvire grupa poate fi formată din 15-25 elevi.

În dependență de unitățile de curs, la lecțiile practice și de laborator grupa se divizează în subgrupe cu un număr de 8-15 elevi.

Activitățile extrașcolare asigură cadrul educațional, necesar pentru formarea personalității elevului. În tarifierea anuală se va introduce suplimentar pînă la 2 ore săptămînal pentru conducătorii de cercuri științifico-practice pe discipline, ansamblul de dans, cîntec popular, etc. Numărul de ore pentru activitățile sportive se aprobă în funcție de numărul de elevi dinColegiu conform Hotărîrii Guvernului nr.381 din 13.04.2006. Grupele vor fi constituite la cererea elevilor din cel puțin 15 persoane.

COMPONENTA ACUMULARE reprezintă acumularea creditelor de studii prin evaluări succesive a unităților de curs, prevăzute în planul de învățămînt și validarea rezultatelor învățării. Creditul de studii exprimă cantitatea de efort necesară elevului pentru a atinge nivelul minim al obiectivelor și finalităților de învățare programate. Creditele de studii se alocă ca valori numerice întregi în planul de învățămînt. Un credit de studiu se alocă pentru 30 ore de activitate de învățare: în auditoriu (de contact direct) și activitate individuală. Numărul de ore pentru un an de studii în planul de învățămînt constituie, de regulă, 1800 ore, inclusiv ore de contact direct și ore de activitate individuală ghidată.

O unitate de curs este cuantificată în mediu cu 2-5 credite. Într-un semestru se planifică în mediu 9-10 unități de curs. În planul de învățămînt pentru fiecare unitate de curs este indicat numărul total de ore, inclusiv, numărul de ore de contact direct, numărul de ore de studiu individual. Raportul orelor de contact direct și al celor de lucru individual variază de la 1:1 pînă la 3:1.

Orele de contact direct în funcție de specificul unității de curs și finalitățile preconizate se distribuie în: prelegeri și ore practice/laborator. Numărul săptămînal de ore contact direct constituie 36 ore și este inclus în orar. Studiul individual este prevăzut pentru toate unitățile de curs din planul de învățămînt și constituie o parte componentă din cantitatea de muncă necesară elevului pentru atingerea finalităților de studii la unitatea de curs. Profesorul organizează activitatea individuală a elevilor conform numărului de ore prevăzut în planul de învățămînt. Studiul individual ghidat de profesor include următoarele tipuri de activități de învățare: studiul independent al literaturii și materialelor din cadrul cursului, consultații pentru elevi, elaborarea proiectelor, îndeplinirea proceselor verbale, evaluarea obiectivelor, elaborarea materialelor cu conținut tematic și susținerea orelor de educație pentru sănătate etc. Orele de studiu individual nu se divizează pe subgrupe. Orele de studiul individual se realizează după un orar aprobat, elaborat de catedrele de specialitate, aprobat de către director, care se plasează pe avizierul instituției. În catalogul școlar se înregistrează numărul de ore tarificate profesorului și realizate în auditoriu conform orarului aprobat. Evaluarea activității individuale se va face și în timpul seminarelor, lecțiilor practice, tezelor, examenelor cît și în cadrul orelor realizate conform orarului elaborat de catedre. Numărul de ore la studiul individual tarificat în norma didactică va constitui pînă la 50% din numărul de ore destinate studiului individual la unitatea de curs.

(activități didactice, inclusiv lucrul individual). Creditele se acumulează pe parcursul semestrelor și anilor de studii, în anul I-III de studii constituie 60 credite, în anul IV-V de studii sînt proporțional repartizate 120 de credite. **Numărul total de credite pentru cinci ani de studii este 180.**

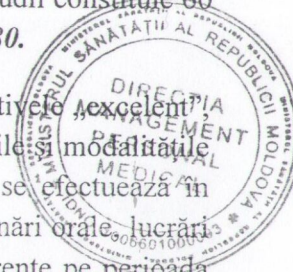
COMPONENTA EVALUARE a rezultatelor învățării, se face cu note întregi de la „1” la „10” și, după caz, cu calificative „excellent”, „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător”, „nesatisfăcător”, „admis”, „respins” sau prin descriptori. Componenta de evaluare prevede tipurile și modalitățile de evaluare a finalităților studii, exprimate în competențe cheie și profesionale. Determinarea modalității de evaluare curentă se efectuează în conformitate cu particularitățile unității de curs, volumul și durata studierii acesteia. Instrumentele de evaluare curentă pot fi: chestionări orale, lucrări scrise, referate și proiecte, interviuri, portofolii, probă sportivă, evaluare asistată de calculator etc. Numărul de note/calificative curente pe perioada unui semestru acordate fiecărui elev trebuie să fie cel puțin egal cu numărul săptămînal de ore de curs de contact direct, dar nu mai mic de 3. Se recomandă diversificarea formelor de evaluare curentă pe parcursul semestrului. La sfîrșitul fiecărui semestru profesorii au obligația să finalizeze situația școlară a elevilor.

Media semestrială la unitatea de curs se va calcula pînă la sutimi, prin trunchiere, ca media notelor curente: ore de contact direct (teoretice/prelegeri, practice/de laborator etc) și orele de activitate individuală. Media semestrială curentă se va lua în considerație la evaluarea finală și va avea o pondere de 60 la sută din nota finală la unitatea de curs. În cazul, cînd media semestrială curentă este mai mică decît „5”, elevul nu se admite la proba de evaluare finală. Evaluările finale la unitățile de curs se vor realiza prin examene sau teze cu note. Calificativul „admis/respins”, „scutit” va fi utilizat pentru unitatea de curs Educație fizică. Acordarea creditelor de studii se efectuează concomitent cu obținerea notei finale promovabile la unitatea de curs și se înregistrează în borderoul de examinare, carnetul de note, fișa personală a elevului. Media generală la unitatea de curs se va constitui din 60 la sută din media semestrială și 40 la sută din nota de la examen sau teză semestrială. La sfîrșitul fiecărui semestru, elevului i se calculează nota semestrială ca media notelor obținute la toate unitățile de curs pentru semestru respectiv prevăzute în Planul de învățămînt. Creditele de studii se acordă cel puțin pentru nota de promovare 5,00.

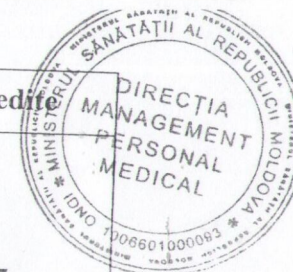
Pentru desfășurarea evaluărilor finale la fiecare grupă, se acordă cîte 2 ore academice de consultație și a cîte 15 minute fiecărui elev pentru examen/teză la unitățile de curs conform planului de învățămînt, indiferent de modul de desfășurare.

Examenul de calificare - *evaluarea finală* are caracter complex, multidimensional și se realizează prin:

- **Probă scrisă** - evaluarea prin testare.
- **Probă practică** - evaluarea prin simulare/demonstrarea manoperilor practice obligatorii din standardul calificării.
- **Probă orală** - evaluarea prin caz clinic, problematizare etc.

Nr. d/o	Unitatea de curs	Perioada	Credite
1.	Proba practică care precede probele de absolvire	02 mai - 06 iunie	5
2.	Proba orală - Medicină internă cu nursing specific	07 iunie - 27 iunie	
3.	Proba orală - Chirurgie cu nursing specific		
4.	Proba orală - Pediatrie cu nursing specific		

Probei de absolvire i se acordă 5 credite. Pentru susținerea probei de absolvire se acordă câte 25 minute pentru fiecare candidat la proba orală și probă practică, și 6 ore la disciplină/pentru fiecare grupă la proba scrisă. Pentru consultații la examenele de calificare se acordă câte 2 ore la disciplină. Comisia de evaluare și calificare acordă elevilor care au promovat probele de absolvire calificarea specificată în planul de învățământ și eliberează Diploma de studii profesionale.

Planul de învățământ pentru specialitatea Îngrijirea bolnavilor, calificarea Asistent medical este elaborat de grupul de lucru aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 26 p 3 din 04 martie 2016 în următoarea componență:

Manolache Ala, director, grad didactic superior, managerial superior, Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”.

Cobîleanski Svetlana, director adjunct didactic, profesor Boli infecțioase, grad didactic superior, managerial unu, Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”.

Negrean Mariana, director adjunct clinic, profesor Boli interne, grad didactic superior, Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”.

Emilian Rodica, șef secție învățământ, Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”.

Covalciuc Elena, șef secție învățământ Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”.

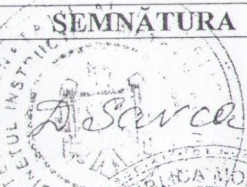
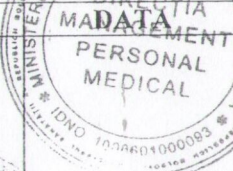

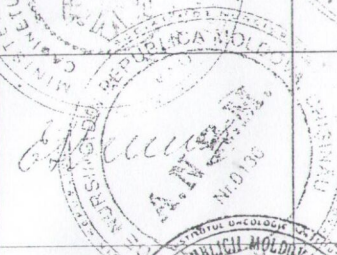
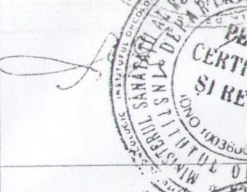

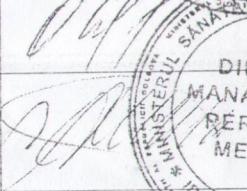
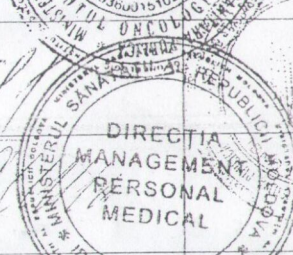
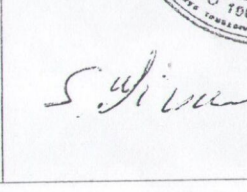
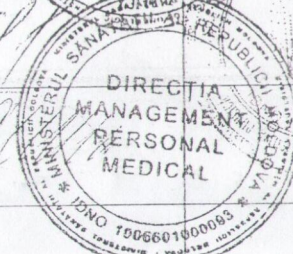
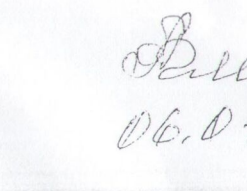
Guțu Maia, director adjunct didactic, Colegiul de Medicină Bălți

Cornea Maria, director adjunct didactic, Colegiul de Medicină Orhei

Beșliu Diana, director adjunct didactic, Colegiul de Medicină Ungheni

Mucerschi Natalia, șef secție învățământ, Colegiul de Medicină Cahul

FIȘA DE COORDONARE

NR.	INSTITUȚIA	NUME, PRENUME	FUNCȚIA	SEMNATURA
1.	Cabinetul Instructiv-Metodic Republican al Ministerului Sănătății Republica Moldova	Diana SAVCA	Șef cabinet Instructiv Metodic Republican al Ministerului Sănătății, master în științe ale educației	
2.	Asociația Nursing din Republica Moldova	Elena STEMPOVSCAIA	Președinte Asociația Nursing din Republica Moldova, doctor în pedagogie, conferențiar universitar catedra Psihopedagogie specială, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”	
3.	Instituția Medico - Sanitară Publică Institutul Oncologic	Ala GRECU	Asistentă medicală principală al Institutului Oncologic, președintele Comisiei de specialitate Nursing al Ministerului Sănătății, vicepreședinte Asociația Nursing din Republica Moldova	
4.	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	Olga CERNEȚCHI	Prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ, doctor habilitat în medicină, profesor universitar	
5.	Direcția management personal medical al Ministerului Sănătății Republica Moldova	Vadim AFTENE	Șef Direcție management personal medical al Ministerului Sănătății	
6.	Direcția învățământ secundar profesional și mediu de specialitate al Ministerului Educației Republica Moldova	Silviu GÎNCU	Șef Direcție învățământ secundar profesional și mediu de specialitate al Ministerului Educației, doctor în pedagogie	

Bucuresti
06.07.16